

2024/2146

5.8.2024

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE KOMISJI (UE) 2024/2146

z dnia 2 sierpnia 2024 r.

w sprawie tymczasowych środków nadzwyczajnych wprowadzających odstępstwa w odniesieniu do 2024 r. od niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 oraz od rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891 w celu rozwiązania szczególnych problemów w sektorach wina oraz owoców i warzyw spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 221 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Utrzymująca się susza zaobserwowana jesienią 2023 r., a także zimą i wiosną 2024 r., nadal poważnie wpływała na sektor wina, zwłaszcza w południowych Włoszech i w Hiszpanii. Nadmierne opady deszczu występujące w długich okresach wiosną 2024 r. w innych regionach produkujących wino, w szczególności w północnych Włoszech i we Francji, uniemożliwiły plantatorom winorośli terminowe wykonanie niektórych czynności. Były to wyjątkowe trudności napotymane przez plantatorów winorośli z przedmiotowych regionów. Hiszpania, Włochy i Francja poinformowały Komisję o tej sytuacji i zwróciły się do niej o wprowadzenie odpowiednich środków w odniesieniu do zezwoleń na nasadzenia winorośli, których ważność wygasa w 2024 r. Inne państwa członkowskie również ucierpiały w wyniku tych poważnych zjawisk o podobnych skutkach i mogą także wskazać regiony winiarskie jako najbardziej dotknięte tymi zjawiskami.
- (2) W szczególności wyjątkowe susze, z jednej strony oraz nadmierne skumulowane opady deszczu z drugiej strony, uniemożliwiły plantatorom winorośli prowadzenie w winnicach prac, które są zazwyczaj wykonywane w okresie jesiennym, zimowym i wiosennym, takich jak oczyszczanie i przygotowywanie gleby, sadzenie nowych winorośli czy szczepienie. W regionach dotkniętych wyjątkową suszą lub nadmiernymi opadami deszczu takie czynności nie mogą być wykonywane ze względu na suchość gleby i wyjątkowo niekorzystne warunki wzrostu nowych nasadzeń lub ze względu na brak możliwości dostępu do działek i prowadzenia prac polowych w przypadku nadmiernych opadów deszczu.
- (3) Art. 62 ust. 3 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 stanowi, że zezwolenia na nasadzenia winorośli są ważne przez trzy lata od daty ich udzielenia. Art. 68 ust. 2 akapit pierwszy tego rozporządzenia stanowi, że zezwolenia udzielone w następstwie przekształcenia praw do sadzenia mają taki sam okres ważności jak pierwotne prawa do sadzenia. W trakcie trwania okresu ważności każdego zezwolenia plantatorzy winorośli zazwyczaj podejmują decyzje dotyczące odmian winorośli i rodzaju wina, jakie ma być produkowane w nowych winnicach, jesienią lub zimą przygotowują glebę i pozyskują nowe winorośle, które sadzą następnie wiosną, gdyż wiosna jest najbardziej odpowiednią porą roku do sadzenia.
- (4) Ze względu na niekorzystne zjawiska meteorologiczne plantatorzy winorośli posiadający zezwolenia na nasadzenia przeznaczone do wykorzystania w regionach dotkniętych suszą lub nadmiernymi opadami, których ważność wygasa w 2024 r., nie mogli skorzystać z tych zezwoleń zgodnie z planem wiosną ostatniego roku ich ważności. Skoro nie można przewidzieć, jak długo potrwać takie niekorzystne zjawiska meteorologiczne i ich konsekwencje, nie ma pewności, że ci plantatorzy winorośli będą mieli możliwość skorzystania z zezwoleń na nasadzenia przed upływem ich ważności. Plantatorzy winorośli musieliby sadzić winorośl w sezonie upałów, a zatem w mniej odpowiednim momencie cyklu wegetacyjnego, w trudnych warunkach i ponosząc dodatkowe koszty, w sytuacji gdy sektor wina i tak już cierpi z powodu niekorzystnych warunków rynkowych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

- (5) W związku z tym oraz w celu uniknięcia utraty zezwoleń na nasadzenia lub szybkiego pogorszenia się warunków, w których nasadzenie musiałyby zostać przeprowadzone w regionach określonych przez państwa członkowskie jako dotknięte suszą lub nadmiernymi opadami w 2024 r., należy niezwłocznie zezwolić w regionach dotkniętych suszą lub nadmiernymi opadami deszczu na przedłużenie o rok ważności tych zezwoleń na nasadzenia i na ponowne nasadzenia, których ważność wygasa w 2024 r.
- (6) Ważność zezwoleń na nasadzenia i ponowne nasadzenia, wydanych na podstawie art. 64, art. 66 lub art. 68 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, które wygasają w 2024 r. i które mają być stosowane w regionach określonych przez państwa członkowskie jako dotknięte suszą lub nadmiernymi opadami deszczu wiosną 2024 r., należy zatem przedłużyć o 12 dodatkowych miesięcy od ich obecnej daty wygaśnięcia w 2024 r., aby umożliwić zainteresowanym plantatorom winorośli sadzenie winorośli w 2025 r.
- (7) Biorąc pod uwagę te trudności, należy zezwolić plantatorom winorośli w regionach dotkniętych suszą lub nadmiernymi opadami deszczu na zrezygnowanie z korzystania z zezwoleń na nasadzenia i ponowne nasadzenia, których ważność wygasa w 2024 r., bez ponoszenia kary administracyjnej, o której mowa w art. 62 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, jeżeli nie chcą rozszerzać powierzchni swojej winnicy.
- (8) Poważne niekorzystne zjawiska meteorologiczne, które wystąpiły wiosną 2024 r. w wielu regionach państw członkowskich, znacząco zaszkodziły produkcji owoców i warzyw. Intensywność przymrozków w kwietniu 2024 r. w Austrii i Czechach oraz intensywność przymrozków w kwietniu 2024 r. i gradobicie w maju 2024 r. w Polsce były nadzwyczajne, co miało wpływ na znaczny obszar i udział w produkcji krajowej. Produkcja owoców i warzyw w innych regionach produkcji w całej Unii również została poważnie dotknięta niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi wiosną 2024 r.
- (9) Aby zaradzić skutkom przymrozków z kwietnia 2024 r. i gradobicia z maja 2024 r., w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2024/2030 ^(²) przewidziano nadzwyczajne wsparcie finansowe dla poszkodowanych producentów w sektorze owoców i warzyw oraz w sektorze wina dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi w Austrii, Czechach i Polsce. To wsparcie finansowe jest jednak skierowane do poszkodowanych producentów, podczas gdy niekorzystne zjawiska meteorologiczne spowodowały również szersze problemy dla uznanych organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw.
- (10) Biorąc pod uwagę te poważne niekorzystne zjawiska meteorologiczne, wiele uznanych organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw, których główna działalność prowadzona jest w dotkniętych regionach, stoi w obliczu znacznego ograniczenia produkcji przez ich członków będących producentami. Aby zaradzić skutkom takiego ograniczenia produkcji oraz złagodzić jego wpływ na status uznania organizacji producentów mających siedzibę w dotkniętych regionach i ewentualne zawieszenie płatności na rzecz ich bieżących programów operacyjnych, organizacje te należy zwolnić w 2024 r. z przepisów określonych w art. 11 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891 ^(³) w odniesieniu do obowiązku, zgodnie z którym wartość ekonomiczna produktów sprzedawanych przez producentów niebędących członkami organizacji producentów lub zrzeszenia organizacji producentów musi być niższa od wartości produkcji sprzedanej przez organizację producentów lub zrzeszenie organizacji producentów.
- (11) Opisane powyżej konsekwencje poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych w sektorach wina oraz owoców i warzyw nie kwalifikują się jako zakłócenia na rynku w rozumieniu art. 219 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013. Bezpośrednim skutkiem wspomnianych zjawisk meteorologicznych jest bowiem, z jednej strony, uniemożliwienie przeprowadzenia planowanych nasadzeń winorośli, a z drugiej strony drastyczne zmniejszenie wartości działalności organizacji producentów prowadzonej przez ich własnych członków będących producentami. Żadna z tych dwóch sytuacji nie kwalifikuje się jako zakłócenie na rynku. Nie są one również wynikiem chorób zwierząt lub roślin ani kryzysu zaufania konsumentów, o których mowa w art. 220 tego rozporządzenia. Sytuacje,

⁽²⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2024/2030 z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie udzielenia nadzwyczajnego wsparcia finansowego sektorowi owoców i warzyw oraz sektorowi wina dotkniętym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi w Austrii, Czechach i Polsce, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 (Dz.U. L, 2024/2030, 24.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj).

⁽³⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/891 z dnia 13 marca 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw oraz sektora przetworzonych owoców i warzyw, uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do kar, które mają być stosowane w tych sektorach, a także zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 (Dz.U. L 138 z 25.5.2017, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/891/oj).

na które niniejsze rozporządzenie jest reakcją, stanowią szczególnie problemy w rozumieniu art. 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, którym nie można zaradzić za pomocą środków wprowadzonych na podstawie art. 219 lub 220 tego rozporządzenia.

- (12) Ze względu na skalę poważnych niekorzystnych zjawisk meteorologicznych wiosną 2024 r. oraz panującą w niektórych regionach niepewność rynkową w sektorze wina konieczne jest złagodzenie tych trudności poprzez wprowadzenie odstępstwa, jedynie w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne i wyłącznie w odniesieniu do 2024 r., od niektórych przepisów rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 i rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 mających zastosowanie do nowych zezwoleń na nasadzenia winorośli wygasających w 2024 r. i zezwoleń na ponowne nasadzenia winorośli ważnych i niewykorzystanych w momencie wejścia w życie niniejszego rozporządzenia w sektorze wina oraz do uznanych organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw w dotkniętych regionach.
- (13) Państwa członkowskie powinny przekazać Komisji informacje na temat wykonania niniejszego rozporządzenia, aby umożliwić Unii monitorowanie skuteczności środków wprowadzonych niniejszym rozporządzeniem.
- (14) Wobec konieczności natychmiastowego działania niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- (15) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Czasowe odstępstwa od rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do zezwoleń na nasadzenia winorośli

1. Państwa członkowskie określają regiony produkcji wina na ich terytorium, które zostały dotknięte poważną suszą lub nadmiernymi opadami deszczu w okresie zimowym i wiosennym 2024 r., w stopniu uniemożliwiającym plantatorom winorośli przeprowadzenie niezbędnych czynności związanych z nasadzeniem winorośli w tych sezonach.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 62 ust. 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze i art. 68 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ważność zezwoleń na nasadzenia i ponowne nasadzenia udzielonych zgodnie z art. 64, 66 i 68 ust. 1 tego rozporządzenia, których ważność wygasa w 2024 r. i które mają być wykorzystane w regionach, o których mowa w ust. 1, wygasa 12 miesięcy od pierwotnej daty ich wygaśnięcia.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 62 ust. 3 akapit pierwszy zdanie drugie rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 plantatorzy winorośli, którzy posiadają zezwolenia na nasadzenia i ponowne nasadzenia, których ważność wygasa w 2024 r. i które mają być wykorzystane w regionach, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie podlegają karom administracyjnym, jeżeli nie korzystają z tych zezwoleń, pod warunkiem że do dnia 31 grudnia 2024 r. poinformują właściwe organy, że nie zamierzają skorzystać ze swoich zezwoleń ani nie chcą skorzystać z możliwości przedłużenia ważności tych zezwoleń przewidzianej w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.

Artykuł 2

Czasowe odstępstwo od art. 11 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891

Na zasadzie odstępstwa od art. 11 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 ograniczenie, na mocy którego organizacja producentów może wyłącznie sprzedawać produkty od producentów, którzy nie są członkami organizacji producentów ani zrzeszenia organizacji producentów, jeżeli wartość ekonomiczna tej działalności jest niższa niż wartość produkcji sprzedanej tej organizacji producentów, nie ma zastosowania w 2024 r. do organizacji producentów dotkniętych niekorzystnymi zjawiskami meteorologicznymi z wiosny 2024 r.

Artykuł 3

Powiadomienia

1. Do dnia 31 marca 2025 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję, czy wdrożyły odstępstwa przewidziane w art. 1 w odniesieniu do sektora wina, a w stosownych przypadkach przekazują następujące informacje:
 - a) regiony, w których zastosowano odstępstwa, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3;
 - b) obszar objęty zezwoleniami na nasadzenia i ponowne nasadzenia, których ważność została przedłużona o 12 miesięcy w zastosowaniu art. 1 ust. 2;
 - c) obszar objęty zezwoleniami na nasadzenia i ponowne nasadzenia, których ważność wygasa w 2024 r., w odniesieniu do którego plantator winorośli, który je posiada, zrzekł się przedłużenia ważności w zastosowaniu art. 1 ust. 3.
2. Do dnia 31 marca 2025 r. państwa członkowskie powiadamiają Komisję, czy wdrożyły odstępstwo przewidziane w art. 2 w odniesieniu do sektora owoców i warzyw, a w stosownych przypadkach przekazują następujące informacje:
 - a) regiony, w których zastosowano odstępstwo, o którym mowa w art. 2;
 - b) liczba uznanych organizacji producentów stosujących odstępstwa, o których mowa w art. 2.
3. Powiadomienia skierowane do Komisji, o których mowa w niniejszym artykule, przekazuje się zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2017/1183 (*).

Artykuł 4

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 5 sierpnia 2025 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 sierpnia 2024 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

(*) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/1183 z dnia 20 kwietnia 2017 r. uzupełniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 i (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do powiadamiania Komisji o informacjach i dokumentach (Dz.U. L 171 z 4.7.2017, s. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).